

Spis treści

Wstęp	9
Rozdział 1. Co to jest naród?	17
Cztery krótkie uwagi metodologiczne	20
Powstanie narodów	23
Prymordialiści i historycyści	23
Naturaliści i konstruktywiści	28
Status ontologiczny narodów	28
Naród – próba opisu typu idealnego	30
<i>Demos, ethnos</i> i naród kulturowy	44
Podsumowanie	54
Słowniczek terminów	56
Rozdział 2. Proces narodotwórczy	59
Inkorporacja geograficzna i społeczna na Zachodzie, mobilizacja ludowa na Wschodzie	60
Główne czynniki narodotwórcze	70
Państwo oraz związana z nim historia i tradycja	70
Zorganizowana religia	71
Mit wspólnego pochodzenia	74
Język	76
Wojna	83
Traumatyczne doświadczenia	84
Instytucjonalizacja grupy	84
Podsumowanie	87
Rozdział 3. Tożsamość i tradycja narodowa	89
Tożsamość indywidualna, społeczna i narodowa jednostki	91
Tożsamości grupowe	95
Tożsamość jednostkowa w kontekście tożsamości grupowej	99
Tożsamość narodowa a świadomość narodowa i identyfikacja narodowa	100
Tożsamość narodowa a tożsamość obywatelska	102
Tradycja narodowa – ciągłość i zmiana, pamięć i zapomnienie	103
Ciągłość i zmiana	103
Pamięć i zapomnienie	105
Podsumowanie	107
Słowniczek terminów	108

Rozdział 9. Nacjonalizm w Europie Środkowej i Wschodniej pod koniec XX wieku	245
Nacjonalizm jako odpowiedź na wyzwanie rozwojowe – horyzont długiego trwania	247
Nacjonalizm jako instrument selektywnej inkorporacji do systemu światowego	249
Nacjonalizm jako rezultat odmiennego rozwoju politycznego i społecznego – horyzont <i>nation building process</i>	254
Odmienna społeczna rola historii	255
Specyfika „topografii narodowości” Europy Środkowej i Wschodniej	256
Nacjonalizm jako rezultat komunizmu i ideologia zastępcza wobec niego – horyzont formacji postkomunistycznej	259
Komunistyczny nacjonalizm	260
Nacjonalizm jako sposób wychodzenia z komunizmu	264
Nacjonalizm jako rezultat komunizmu	267
Nacjonalizm jako ideologia zastępcza wobec komunizmu	272
Podsumowanie	276
Rozdział 10. Państwo narodowe w dobie globalizacji	277
Specyfika europejskiego państwa narodowego	281
Czy koniec państwa narodowego?	284
Zmieniający się kształt i rola państwa narodowego – państwo sieciowe	286
Globalizacja <i>versus</i> lokalizacja, partykularyzm i fragmentaryzacja	289
Podsumowanie	291
Zakończenie	293
Bibliografia	299
Indeks nazwisk	311
Spis tabel	315
Spis rysunków	317